

4. Sınıf

Defter Notları

6. Hafta

Türkçe

(Kesme İşareti-Ünlem İşareti)

Matematik

(Zihinden Çıkarma-Tahmini Toplama)

Fen Bilimleri

(Sağlıklı Yaşam ve Besinlerin Önemi)

Sosyal Bilgiler

(Kültürümüzün Öğeleri)

www.mustafakabul.com

Noktalama İşaretleri

1-NOKTA: (.) Yazı yazarken en çok kullanılan noktalama işaretidir.

- Tamamlanmış cümlelerin sonuna konur.

Örnek: Türkiye'nin başkenti Ankara'dır.

Hakan arabaya doğru koştu. Kapısını açtı. Bindi.

- Sıra bildiren sayıların sonuna konur.

Örnek: Okuma yarışında 1. oldum.

Biz bu evin 3. katında oturuyoruz.

- Tarihlerde gün, ay ve yıl arasına konur.

Örnek: Kardeşim 15.09.2020 tarihinde doğmuş.

Atatürk 10.11.1938 tarihinde vefat etmiştir.

- Kısaltma sözcüklerinin sonuna konur.

Örnek: Dr. Ayhan beni muayene etti.

Yarın Yenigün Mah.e taşınacağız.

Ap. İng. tel. Prof. İst. dk.

2-VİRGÜL (,)

- Eş görevli sözcüklerin arasına konur.

Örnek: Pazardan elma, armut, muz ve nar aldım.

Ali, Ayşe ve Erhan en yakın arkadaşlarımdır.

Kahvaltıda bal, yumurta, zeytin, peynir yedim.

- Sıralı cümlelerin arasına konur.

Örnek: Elif sınıfa girdi, sırasına oturdu, kitabını çıkardı, öğretmeni bekledi.

Murat formasını çıkardı, elini yıkadı, yemeğini yedi.

- Anlam karışıklığına neden olacak kişi isimlerinin arasına konur.

Örnek: Mehmet, öğretmeni gördü.

Ayten, Can'ın kalemini almış.

- Hitap sözcüklerinden sonra konur.

Örnek: Değerli öğretmenim,

Sevgili öğrenciler,

- Konuşma cümlesinde konuşma bitince kullanılır.

Örnek: - Ankara'ya ben de gideceğim, dedi.

- Hiç güneşin doğuşunu gördün mü, diye sordu.

- Pekala, ben de alabilirim, dedi.

- Konuşma cümlesinden önce bitmemiş cümlelerde kullanılır.

Örnek: Öğretmen gülümseyerek Ayşe'ye,

- Neden böyle yaptın, diye sordu.

3-SORU İŞARETİ (?)

- Sadece cümlenin sonuna konur.

Örnek: Ne zaman geldiniz?

Yağmur yağınca ne olmuş?

Türkiye'nin resmi dili nedir?

- Soru ekleri olan -mı -mi ayrı yazılır.

Örnek: Okula geldi mi? Kalemimi gördünüz mü?

Bu akşam bize gelecek misiniz? Yorgun musunuz?

- Soru soran konuşmalardan sonra cümle devam ediyorsa soru işareti konulmaz.

Örnek: - Saat kaç, diye sordu.

- Nasılsınız, diye sordu.

4-ÜNLEM İŞARETİ (!)

- Seslenme, sevinç, korku, şaşırma, acıma, coşku gibi ani duyguları anlatan sözcüklerin sonuna konur. Ünlem işaretinden sonra cümle büyük harfle başlar.

Örnek: Komşular! Koşun, gelin! (seslenme)

Ey Türk gençliği! (seslenme)

Aaa! Bu da ne böyle? (şaşıklık)

Yazık ya! Keşke yapmasalardı. (acıma)

Ahh! Elime iğne battı. (canı yanma, bağırma)

Yaşasın! Beden eğitimi dersine çıkıyoruz. (sevinç)

Baksana bana! Sen kendini ne sanıyorsun? (kızgınlık)

- Ünlem sözcüklerinden sonra virgül de konulabilir. Virgül kullanılırsa cümlenin sonunda ünlem işareti kullanılır.

Örnek: Eyvah! Yine geç kaldım.

Eyvah, yine geç kaldım.

İmdat! Yardım edin.

İmdat, yardım edin!

Of ya! Kalemimi kaybettim.

Of ya, kalemimi kaybettim.

5-KESME İŞARETİ (·)

- Özel isimlerden sonra gelen ekleri ayırmak için kullanılır. İnsan isimleri, hayvanlara verilen özel isimler, yer isimleri, gök cisimlerinin isimleri, dil isimleri, millet isimleri, din isimleri, bayram isimleri, film isimleri, kitap isimleri özel isimdir.

Örnek: Bugünden itibaren Murat'ı kaptan seçiyoruz.

Kedimiz Minnoş'un tüyleri dökülmeye başlamış.

Tatilde Antalya'ya gideceğiz.

Dağcılar Ağrı Dağı'nın zirvesine tırmandılar.

Van Gölü'nün suyu sodalı olduğu için içilmez.

Yarın Yenigün Mahallesi'ne taşınacağız.

Hülyalar Gül Apartmanı'nda oturuyorlar.

Dünya, Güneş'in etrafında dolanır.

Yarın okulda Cumhuriyet Bayramı'nı kutlayacağız.

Sinemada Örümcek Adam'ı seyrettik.

Törende İstiklal Marşı'nı coskuyla söyledik.

Hafta sonunda Pamuk Prenses'i okuyup bitirdim.

- Sayılardan ve tarihlerden sonra gelen ekleri ayırmak için kullanılır.

Örnek: Ahmet tahtada 20'yi 5'e böldü.

Maçta 3'üncü golü kim atmış?

Atatürk 1881'de Selanik'te doğmuş.

Sabah zili saat 09.30'da çalıyor.

- Bazı kısaltmalardan sonra gelen ekleri ayırmak için kullanılır.

Örnek: Bu akşam TRT'de çok güzel bir film varmış.

Teyzem THY'ye ait bir uçakla gelecekmış.

Sınıfça TBMM'ye gezi düzenledik.

Sabah zili saat 09.30'da çalıyor.

- Özel isimlere gelen -lar, -ler çoğul ekleri kesme işareti ile **AYRILMAZ**.

Örnek: Hülyalar da bize gelecekmış.

Çocuk yüreyerek ta İstanbullara kadar yürümüş.

Ayşelerin evi bizim evden daha yüksekmış.

- Kurum isimlerine gelen ekler kesme işareti ile **AYRILMAZ**.

Örnek: Kardeşim Atatürk İlkokuluna başlayacak.

Antalya Eğitim Hastanesine gideceğiz.

Üsküdar Kaymakamlığında kaymakam beyle ropörtaj yaptık.

- Hangi şehirli olduğunu bildiren sözcüklerden sonra gelen ekler kesme işareti ile **AYRILMAZ**.

Örnek: Öğretmenimiz Konyalıymış.

Ben Trabzonluları çok severim.

Malatyalılar sözünün eri insanlardır.

Vanlıların yaptığı otlu peynir muhteşem olur.

6-KISA ÇİZGİ (-)

- Satır sonuna sığmayan sözcükleri hecelere ayırmak için kullanılır.

Örnek:

Bugün televiz-

yondaki filmi izlemeyi unuttum.

İstiklal Marşı'nı söyle-

dikten sonra herkes evlere dağıldı.

- Sözcükleri hecelerine ayırmak için kullanılır.

Örnek: şef-ta-li ha-nı-me-li il-ko-kul bil-gi-sa-yar

- Birbiriyle ilişkili benzer iki sözcük arasına konur.

Örnek: Ankara-İstanbul uçağı havaalına indi.

Türk-Yunan ilişkileri yine çıkmaza girdi.

Galatasaray-Fenerbahçe maçı hafta sonunda oynanacak.

Parka birden 3-4 yabancı çocuk geldi.

Okuduğum kitap 35-36 sayfaydı.

7-UZUN ÇİZGİ (KONUŞMA ÇİZGİSİ) (-)

- Metinde karşılıklı konuşmaların başında kullanılır.

Örnek: - Bu hediyeı sana aldım.

- Gerçekten mi? Çok teşekkür ederim. Ne aldın?

- Kutuyu açarsan görürsün.

Pelin kutuyu açınca şaşırdı. Arda'ya,

- Bana bunu mu aldın, diyerek kızdı.

8-TIRNAK İŞARETİ (" ")

- Bir cümle içinde geçen konuşma tırnak içinde gösterilir.

Örnek: Hasan içeri girince herkes "Günaydın!" dedi.

Annem gülümseyerek "Nasılsınız?" dedi.

Pamuk Prenses cüceleri görünce "Aman Allah'ım!" diye bağırdı.

- Bir cümle içinde vurgulanmak istenen sözcükler tırnak içinde gösterilir.

Örnek: Hafta sonunda "Küçük Prens" kitabını okudum.

Siz hiç "sucuklu yumurta" yediniz mi?

Hayatımızdaki en değerli sözcük "anne" değil midir?

9-İKİ NOKTA (:)

- Örnekleme cümlesinde kullanılır.

Örnek: En sevdiğim meyveler : elma, armut, muz ve nardır.

Tatilde gezdiğim bazı şehirler: Ankara, İstanbul, Bursa

Bakkaldan birçok şey aldım: peynir, zeytin, yumurta.

- Karşılıklı konuşmalarda konuşan kişiden önce kullanılır.

Örnek: Ahmet:

- Kim o?

Mehmet:

- Ne oldu? Neden geldin?

10-ÜÇ NOKTA (...)

- Bitmemiş, yarım kalmış cümleleri anlatırken kullanılır.

Örnek: Bundan sonra bize gereken bir uçurtma...

Her tarafta beybeyaz kar...

Ahmet'in yaptıklarını bir bilerseniz...

- Örnekleme cümlelerinde örneklerin devam etmesi durumunda kullanılır.

Örnek: En güzel yazı yazarlar: Ali,Ahmet,Ayhan,Ayten...

En güzel şehirlerimizden bazıları: Konya, Bursa, Antalya...

Annem yine döktürmüştü: köfte, salata, tavuk...

ZİHİNDEN ÇIKARMA İŞLEMİ

→ Çıkan sayının birler basamağı 0 ise

$$\begin{array}{r} 664 \\ - 30 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 863 \\ - 50 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 528 \\ - 70 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 496 \\ - 90 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8753 \\ - 20 \\ \hline \end{array}$$

→ Çıkan sayının hem birler hem de onlar basamağı 0 ise

$$\begin{array}{r} 563 \\ - 200 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 756 \\ - 400 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 965 \\ - 500 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6356 \\ - 200 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7596 \\ - 300 \\ \hline \end{array}$$

→ Çıkan sayının hem birler hem onlar hem de yüzler basamağı basamağı 0 ise

$$\begin{array}{r} 4563 \\ - 3000 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7896 \\ - 4000 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5236 \\ - 2000 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6356 \\ - 5000 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9063 \\ - 8000 \\ \hline \end{array}$$

Toplama İşleminin Sonucunu Tahmin Etme

→ **1.Yöntem:** Toplananları en yakın onluğa yuvarlarız.

Birler basamağı 0-1-2-3-4 olan sayılar kendi onluğuna yuvarlanır.

Birler basamağı 5-6-7-8-9 olan sayılar üst onluğa yuvarlanır.

İşlem	Tahmin	Gerçek Sonuç	Fark
$\begin{array}{r} 3482 \\ + 756 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 3480 \\ + 760 \\ \hline 4240 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3482 \\ + 756 \\ \hline 4238 \end{array}$	$\begin{array}{r} 4240 \\ + 4238 \\ \hline 2 \end{array}$

2 yaklaşık sonuç
bulduk

$$\begin{array}{r} 3678 \\ + 2423 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5562 \\ + 3935 \\ \hline \end{array}$$

→ **2.Yöntem:** Toplananları en yakın yüzlüğe yuvarlarız.

Onlar basamağı 0-1-2-3-4 olan sayılar kendi yüzlüğüne yuvarlanır.

Onlar basamağı 5-6-7-8-9 olan sayılar üst yüzlüğüne yuvarlanır.

İşlem	Tahmin	Gerçek Sonuç	Fark
$\begin{array}{r} 4565 \\ + 2336 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 4600 \\ + 2300 \\ \hline 6900 \end{array}$	$\begin{array}{r} 4565 \\ + 2336 \\ \hline 6901 \end{array}$	$\begin{array}{r} 6901 \\ + 6900 \\ \hline 1 \end{array}$

1 yaklaşık sonuç
bulduk

$$\begin{array}{r} 3528 \\ + 3986 \\ \hline \end{array}$$

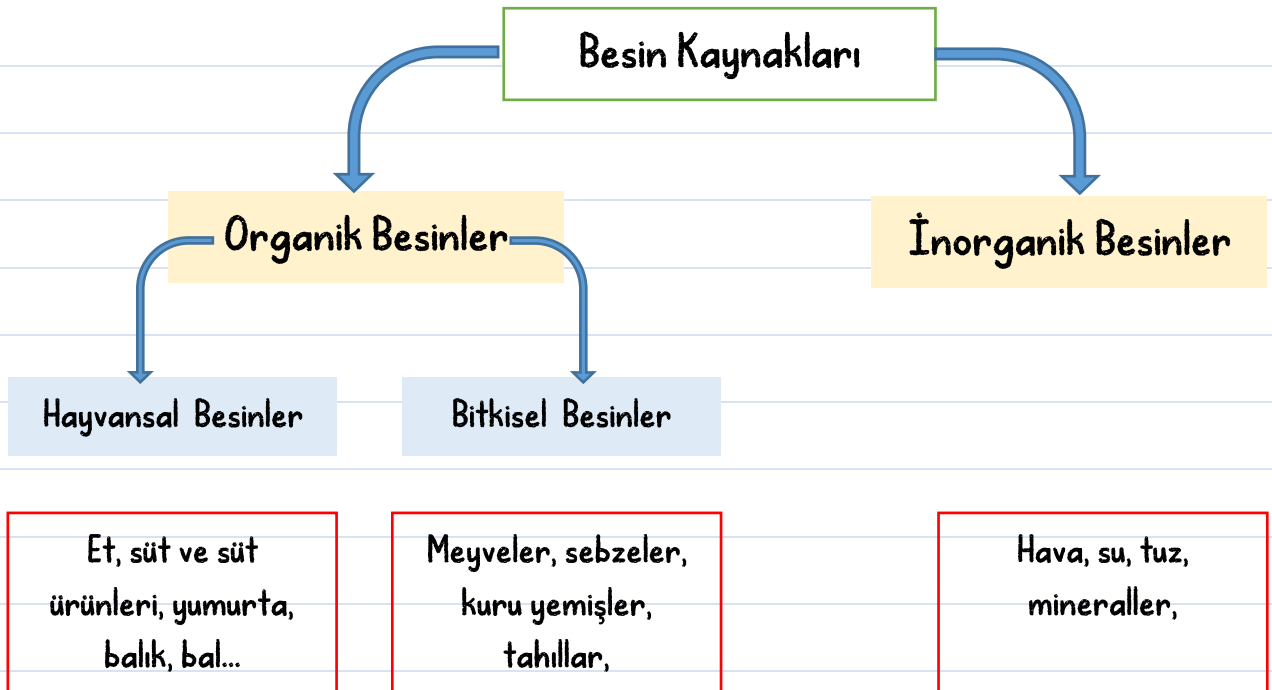
BESİNLERİMİZ

Beslenme: Canlıların yaşayabilmesi, hareket edebilmesi, büyüüp gelişebilmesi için enerjiye ihtiyacı vardır. Bu enerjiyi besinlerden elde ederiz. Besinlerin vücuda alınmasına ve harcanmasına **beslenme** denir.

Besin: Yaşamımızı sürdürmek için yediğimiz içtiğimiz organik (canlılardan elde edilen) ve inorganik (cansız varlıklardan elde edilen) maddelere **besin** deriz.

Neden Besleniriz?

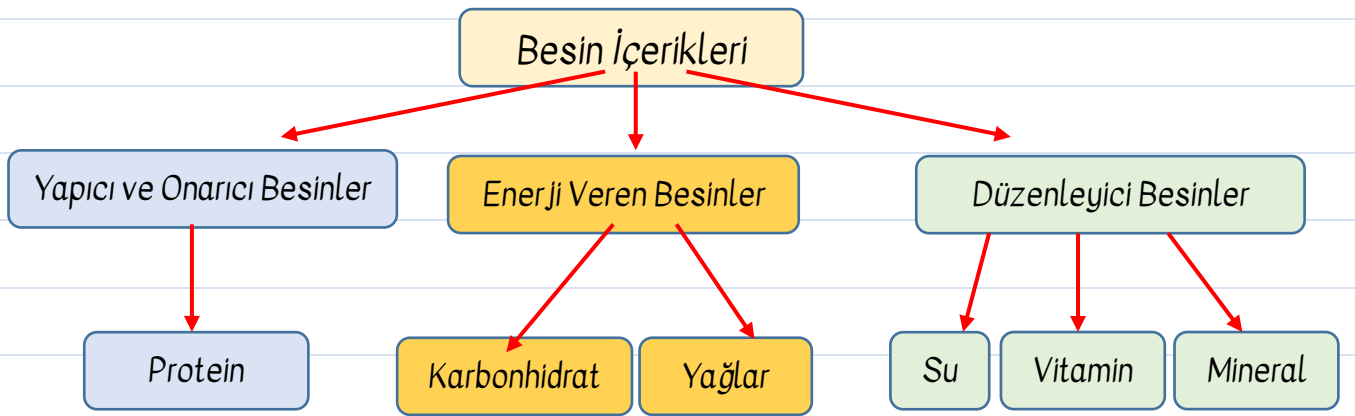
- 1-Hareket etmek için
- 2-Vucudumuzun ve organlarımızın düzenli çalışması için
- 3.Hastalıklardan korunmak ve iyileşmek için
- 4-Yaşamak, büyümek dengeli gelişmek için

BESİN İÇERİKLERİ

Besin İçeriği: Besinlerin içinde bulunan vücudumuz için gerekli olan protein, vitamin, mineral, su, karbonhidrat, yağ, şeker gibi maddelere besin içeriği deriz.

- Bir besinde birden çok besin içeriği olabilir.
- Besin içeriklerin çok fazla alınması ya da hiç alınmaması sağlığını olumsuz etkiler.
- Bazı besinlerde daha fazla besin içeriği olabilir. Bazı besinlerde de hiç olmayabilir.

Protein

Proteinlerin Görevleri:

- Yaraların iyileşmesini sağlar.
- Kemik ve kasların gelişmesini ve büyümesini sağlar.
- Bağışıklığı güçlendirir.
- Büyümeyi ve gelişmeyi sağlar.
- Mikroplarla savaşır.

İçinde En Çok Protein Olan Besinler: Et, süt ve süt ürünleri, yumurta, balık, tahıllar (buğday, arpa, yulaf), baklagiller (fasulye, nohut, mercimek)

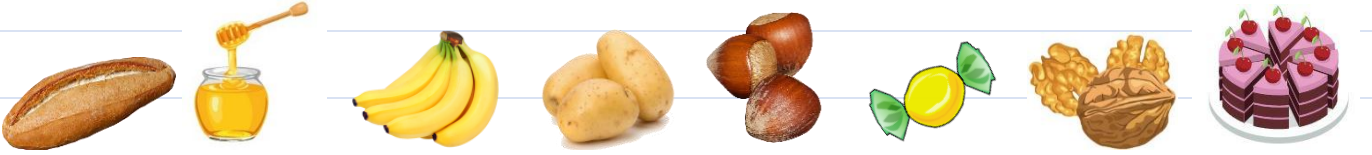

Karbonhidrat

Karbonhidratların Görevleri:

- Vücudumuza enerji verir.
- Bağışıklığımızı güçlendirir.

İçinde En Çok Karbonhidrat Olan Besinler: Tahıllar, bal, muz, patates, şeker pancarı, ceviz, fındık

Yağlar

Yağların Görevleri:

- Vücudumuza enerji verir.
- Vücut ısını düzenler.
- Büyüme ve gelişmeye katkı sağlar.

İçinde En Çok Yağ Olan Besinler: kuru yemişler (ayçiçeği, fındık, badem, ceviz) zeytin, balık, tereyağı, kaymak, mısır

- Çok tüketilirse aşırı kilo almaya başlarız.

Vitaminler

Vitaminlerin Görevleri:

- Vücutta düzenleyici olarak görev yapar.
- Bağışıklığı güçlendirerek hastalıklara karşı korur.
- Yorgunluk ve bitkinlik hissini azaltır.

İçinde En Çok Vitamin Olan Besinler: meyveler, sebzeler, et, süt, tahıllar

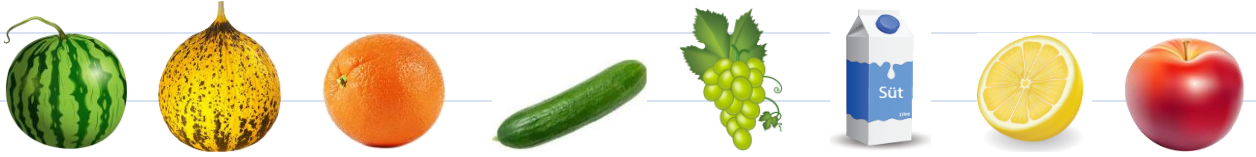

Su ve Mineraller

Su ve minerallerin Görevleri:

- Vücut ısının ayarlanmasında önemli rol oynar.
- Düzenleyici olarak görev yapar.
- Diş, kemik ve cilt yapısının sağlıklı olmasını sağlar.
- Vücudun sıvı dengesini korur.
- Kalbin çalışmasını düzenler.

İçinde En Çok Su ve Mineral Olan Besinler: Tüm besinlerde su ve mineral vardır.

- Su hayatımız için en önemli besindir.
- Vücudumuzun yüzde yetmişi sudur. Bu nedenle günde 1-2 litre su içmeliyiz.
- Su ihtiyacımızı sulu meyvelerden de karşılayabiliriz. Karpuz, salatalık, üzüm gibi meyvelerin büyük bir kısmı sudur.
- Su tüm besin maddelerinde mutlaka bir miktar da olsa bulunur.
- Su kalbimizin çalışması, kanımızın düzenli akması için önemlidir.
- Kalbin çalışmasını düzenler.
- Mineraller de su gibi tüm besinlerde az ya da çok bulunur.
- Besin maddesine göre mineraller farklı olabilir.
- Vücudumuz için en gerekli mineraller: Demir, fosfor, kalsiyum, magnezyum, çinko, sodyum, klor, iyon, sodyum
- **Demir:** Bağışıklık sistemimizi güçlendirir. En çok sebzelerde ve ette bulunur.
- **Kalsiyum:** Kemiklerimizi güçlendirir. En çok süt ve süt ürünlerinde vardır.
- **Fosfor:** Kaslarımızı ve kemiklerimizi güçlendirir. En çok süt ve süt ürünlerinde, bakliyatlarda, kırmızı ette ve balıkta bulunur.
- **Çinko:** Büyümeye ve gelişmeye yardımcı olur. En çok süt ve süt ürünlerinde, bakliyatlarda, kırmızı ette ve balıkta bulunur.

Milli Kùltür Öğeleri

- **Milli Kùltür:** Bir milletin özelliklerini, tarihini, değeriğini, geleneklerini yansıtan maddi ve manevi öğelere milli kùltür denir.
- **Ülkemizin Milli Kùltür Öğeleri**
 - ♥ **Yemeklerimiz:** Yaprak sarma, yoğurt, baklava, köfte, kebab, bulgur pilavı, çorbalar, tarhana, pastırma, etli ekmek, turşu, ayran, mantı
 - ♥ **Bayramlarımız:** Kurban Bayramı, Ramazan Bayramı, Milli Bayramlarımız, Nevruz Bayramı, Hıdırellez
 - ♥ **Sporlarımız:** Güreş, cirit, çevgen, okçuluk,
 - ♥ **Sokak Oyunlarımız:** Körebe, saklambaç, tombik, mangala, yağ satarım, beş taş, dokuz taş, mendil kapmaca, çember, seksek, topaç
 - ♥ **Mimari Yapılar:** Han, hamam, kervansaray, medrese, külliye, cami, turbe, çeşme, köprü, kale
 - ♥ **El Sanatlarımız:** Dokumacılık, bakırcılık, nalbantlık, kalaycılık, semercilik, ebru, kilimcilik, çini, dantel , çömlekçilik, çeyiz sandığı, ahşap işçiliği
 - ♥ **Masallar, Hikâyeler ve Kahramanlar:** Nasreddin Hoca, Dede Korkut, Battal Gazi, Ertuğrul Gazi, Köroğlu, Dede Korkut Hikayeleri, Malkaçoğlu, Karagöz Hacivat, Anadolu Masalları, Keloğlan, maniler, ninniler, türküler, atasözleri
 - ♥ **Halk Oyunlarımız:** Zeybek, horon, halay, kılıç kalkan, kaşık oyunu, çayda çıra, misket, bar
 - ♥ **Kıyafetlerimiz:** Üçetek, bindallı, şalvar, cepken, fes, yazma, potur, yelek, yemeni, çarık,
 - ♥ **Gelenek ve Göreneklerimiz:** Asker uğurlama, gelin alma, kına gecesi, düğünlerimiz, sünnet düğünü, bayramlaşma, hediyeleşme, cenaze ve taziye